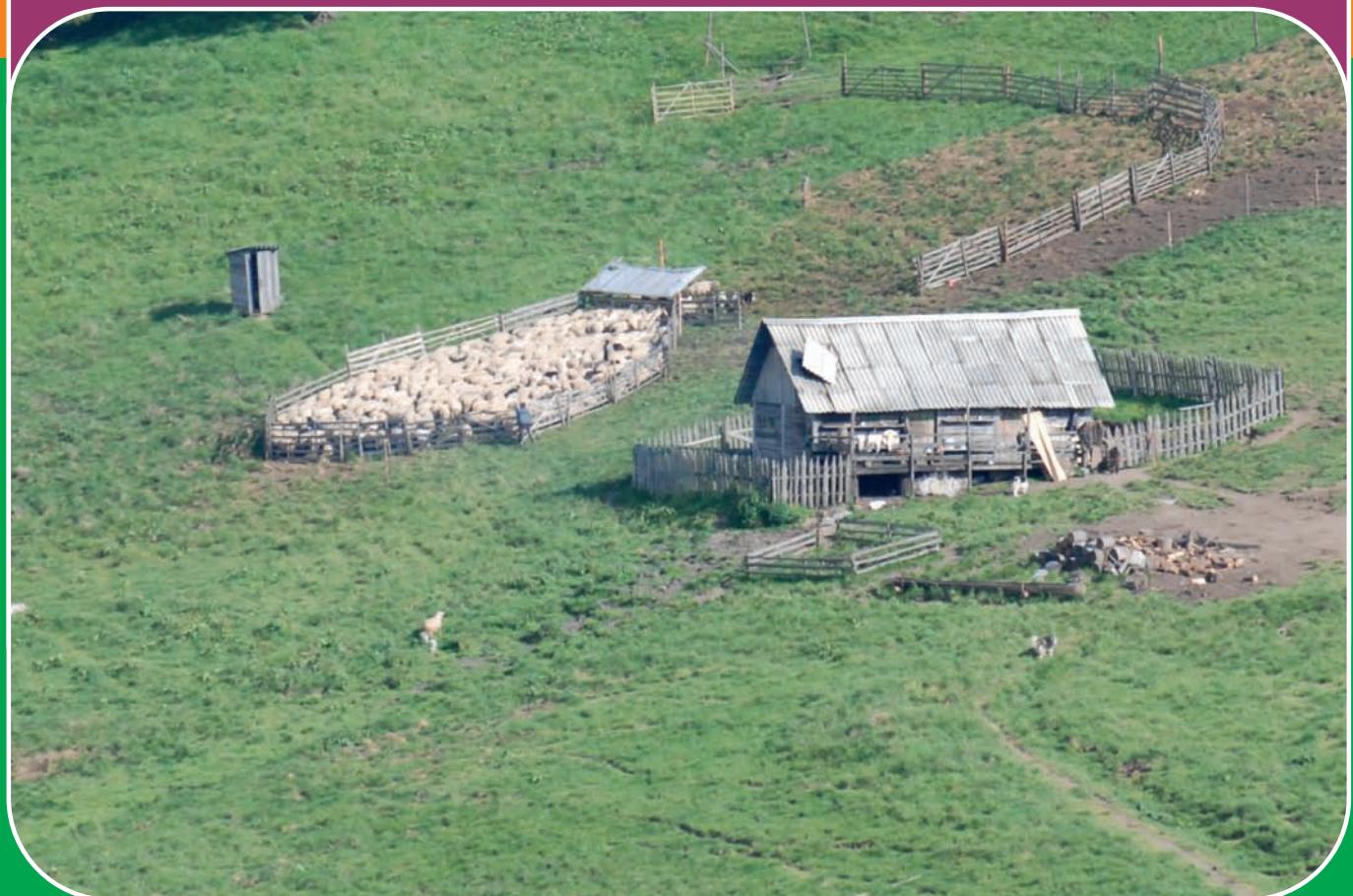




PROGRAMUL DE COOPERARE ELVEȚIANO-ROMÂN
SWISS-ROMANIAN COOPERATION PROGRAMME

Modele agricole sustenabile
pentru zona montană a României

MANAGEMENTUL PAJIŞTIILOR



GHID DE BUNE PRACTICI

www.carpatsheep.ro



Proiect: „Modele agricole sustenabile pentru zona montană a României”

Parteneri:



Swiss Center for Mountain Regions

Adresa: Seilerstr. 4, Postfach 7836, CH-3001 Bern
Telefon: 0041(0)31 382 10 10, Fax: 0041(0)31 382 10 16
Email: info@sab.ch
Web: www.sab.ch



Federatia Agricultorilor de Munte "Dorna"

Adresa: str. Oborului, nr. 11, Vatra Dornei, cod 725700, jud. Suceava
Telefon / Fax: 004 0230 375 037
Email: famd@easynet.ro
Web: www.famdorna.ro



Heifer Romania

Adresa: str. Mihai Romanul, nr. 19, Cluj-Napoca, cod 400495, jud. Cluj
Telefon: 004 0264 403 680, Fax: 004 0264 403 682
Email: hpi.ro@heifer.ro
Web: www.heifer.ro



AGROM-RO

Adresa: str. Principala nr. 1227, Sangeorgiu de Mures, cod 547530, jud. Mures
Telefon: 004 0265 319 968
Email: office@agromro.ro
Web: www.agromro.ro



ROMONTANA

Adresa: str. Oborului, nr. 11, Vatra Dornei, Cod 725700, Jud. Suceava
Telefon / Fax : 004 0230 370 776, Mobil: 004 0751 618 303
Email: office@romontana.org
Web: www.romontana.org

Proiect co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

www.swiss-contribution.ch/romania

Această publicație nu reflectă neapărat poziția oficială a guvernului elvețian. Responsabilitatea pentru conținutul acesteia este asumată în întregime de ROMONTANA

Managementul pașărilor

1. INTRODUCERE

Sistemul tradițional de producție agricolă din zona montană se bazează pe păstorit cu animale pe pașările permanente de origine primară în etajul alpin – subalpin sau secundară după defrișarea pădurilor și tufărișurilor. Acest sistem este aproape nemodificat de secole și riscă să fie abandonat, fapt ce implică grave consecințe pentru economie, peisaj, biodiversitate.

Prin aplicarea acestui proiect se intenționează ca produsele lactate tradiționale realizate la stânele din Carpați să fie procesate după norme unitare, sub licență, în condiții igienice, cu mărci cunoscute și etichete atractive pentru a pătrunde în circuitul comercial al marilor lanțuri de magazine, garantând avantaje majore pentru economia montană a viitorului.

Pentru a găsi pe rafturile magazinelor produse naturale de înaltă calitate, trebuie intervenit structural, pe tot lanțul, iar prima veriga se află la firul ierbii. În acest sens este necesar să îmbunătățim covorul ierbos al pașunilor actuale, respectiv producția și calitatea furajeră a ierbii.

2. AMELIORARE PAȘUNI

În urma deplasărilor întreprinse în intervalul martie – iunie 2014 la sediile unităților administrativ teritoriale și ale organizațiilor de creștere a animalelor (asociații, obști, componențe, etc.) din 6 județe cu pașări permanente situate în Carpații Orientali au fost analizate și selectate câte o locație reprezentativă pentru fiecare județ.

Locațiile alese pentru amenajamente pastorale:

Nr. crt.	Județul	Localitate	Zona fizico-geografică	Altitudine (m)
1.	Bistrița Năsăud	Bistrița Bârgăului	M-ții Călimani	1.450 – 1.550
2.	Harghita	Tulgheș	M-ții Hășmaș	920 – 1.150
3.	Mureș	Ibănești	M-ții Gurghiuului	600 – 1.150
4.	Neamț	Farfăsa	M-ții Stânișoarei	900 – 1.000
5.	Suceava	Broșteni	M-ții Bistriței	1.550 – 1.700
6.	Vrancea	Nereju	M-ții Vrancei	1.150 - 1.350

Amplasarea și suprafața pașărilor permanente:

Localitatea	Numele trupului de pășune	Nr. parcele	Suprafața totală (ha)
Bistrița Bârgăului	Vulturul, Jirezi, Poiana Calului, P. Cofuri, P. Pănuș	7	162,20
Tulgheș	Balaju	7	117,77
Ibănești	Obârșia Dulcea, Rogin	15	211,19
Farfăsa	Picior Mare I+II, Valea Sasului, Reazem, Fundoaia și Popești Sat	10	146,10
Broșteni	Căboi și Grințescu	4	126,90
Nereju	Lapos	7	143,70
TOTAL	17	50	907,86

ETAJE DE VEGETAȚIE LEMNOASĂ ȘI PRINCIPALELE TIPURI DE PAJIȘTI

Vegetația primară din localitățile luate în studiu este constituită din păduri de gorun și fag la altitudini mai joase (700-900 m), păduri de molid la altitudini mai mari (900-1700 m) și de amestec la altitudini medii (800-1.200 m).

Vegetația secundară, rezultată după defrișarea pădurii este reprezentată de pajiștile permanente folosite aproape în totalitate ca pășune, care au în general un covor ierbos foarte degradat.

Etaje de vegetație lemnosă și tipuri principale de pajiști:

Locația	Etaje de vegetație lemnosă	Tipul principal de pajiște
Bistrița Bârgăului	Molid (Mo)	Nardus stricta + Vaccinium sp.
Tulgheș	Fag (Fa), Fa + Mo	Festuca rubra + Nardus stricta
Ibănești	Gorun (Go) + Fa, Fa + Mo	Festuca rubra + Agrostis capillaris
Farcăsa	Fa + Mo, Mo	Festuca rubra + Agrostis capillaris + Nardus stricta
Broșteni	Mo	Festuca rubra + Nardus stricta
Nereju	Mo	Nardus stricta + Festuca rubra

După o îndelungată folosire prin păsunat nerățional, lipsa elementelor fertilizante și a lucrărilor firești de întreținere, la care se adaugă abandonul sau supraîncărcarea cu animale, covorul ierbos se prezintă în diferite stadii de degradare exprimată prin invazia unor specii slab furajere sau buruieni ierboase ca Nardus stricta (țepoșica sau părul porcului), Deschampsia caespitosa (târsa), Calamagrostis arundinacea (trestioara), Veratrum album (știrigoaia), tufărișuri ca: Juniperus sp. (ienupărul), Vaccinium myrtillus (afinul), Crataegus sp. (păducelul), Rosa canina (măceșul), Rubus sp. (rugii), Prunus spinosa (porumbarul), etc. și puietei de arbori precum molidul, fagul, carpenuș, mesteacănul. Pe fiecare pajiște se vor efectua lucrări de curățire a vegetației lemnosă în prima fază, după care sunt necesare luarea unor măsuri de îmbunătățire a covorului ierbos prin diferite mijloace în funcție de regimul suprafeteelor - cu sau fără plată de agromediu.

Pe suprafetele subvenționate, posibilitățile de ameliorare a covorului ierbos degradat sunt mai reduse și de lungă durată.

În schimb pe suprafetele "libere de contract" privind subvențiile, sunt posibilități mai rapide de îmbunătățire a pajiștilor degradate, după care se poate face conversia spre agricultură ecologică.

O caracteristică aparte s-a întâlnit la Pășunea Dulcea a componenței solului Ibănești – MS, unde în parcelele 6 – 12 există mai mulți fagi izolați pentru umbră, constituind un model de urmat agrosilvopastoral sau silvopastoral.

Majoritatea celorlalte trupuri de pășune alese prezintă umbrare forestiere în interiorul suprafeteelor, sau sunt mărginite de pădure, fiind asigurate condiții optime pentru umbra animalelor în sezonul de păsunat.

PRINCIPALELE CARACTERISTICI AGROCHIMICE ALE SOLURILOR DIN PĂȘUNILE MODEL

Pentru o mai bună cunoaștere a proprietăților solurilor au fost prelevate cu sonda agrochimică un număr de 17 probe de sol pe adâncimea de 0-20 cm, care au fost analizate la laboratorul OSPA din Brașov.

Astfel, reacția solului ca prim indicator agrochimic variază între 4,0 la Broșteni până la 6,1 la Tulgheș, respectiv de la foarte puternic acid la slab acid.

Rezultate privind reacția solului din pășunile permanente:

Locația	Reacția solului (pH în apă)	Apreciere
Bistrița Bârgăului	4,2 – 4,7	puternic acidă
Tulgheș	5,9 – 6,1	slab acidă
Ibănești	4,7 – 5,1	puternic - moderat acidă
Farcăsa	5,2 – 5,6	moderat acidă
Broșteni	4,0 – 4,3	puternic acidă
Nereju	4,3 – 5,9	puternic - moderat acidă
Limite	4,0 – 6,1	puternic - slab acidă

În general solul din pajiștile cu un pH sub 5,2 necesită a fi amendat cu calcar, praf de var, spumă de dejecții, etc., pentru a se realiza în continuare producții mai bune de iarbă și a asigura o biodiversitate ridicată.

Rezultate privind suma bazelor (SB) și gradul de saturație în baze (V %) în solurile pajiștilor permanente:

Locația	SB me/100 gr	V %	Apreciere
Bistrița Bârgăului	7,2 – 10,7	22,9 – 35,0	oligobazic
Tulgheș	33,8 – 35,1	77,4 – 86,0	eubazic
Ibănești	14,0 – 23,1	44,8 – 54,4	mezobazic
Farcăsa	12,6 – 18,2	67,3 – 77,4	mezo – eubazic
Broșteni	8,1 – 9,5	21,5 – 33,0	oligobazic
Nereju	9,1 – 36,6	26,1 – 83,5	oligo – eubazic
Limite	8,1 – 36,6	22,9 – 83,5	oligo – eubazic

Din punct de vedere al gradului de saturație în baze se constată că solul pajiștilor din Bistrița Bârgăului și Broșteni sunt oligobazice, adică foarte sărace în baze și cele de la Tulgheș și Farcăsa sunt mai mult eubazice, adică foarte bogate în elemente cu reacție bazică, restul de locații Ibănești și Nereju fiind intermediare. În ceea ce privește conținutul în humus toate solurile sunt bogate și foarte bogate în materie organică nedescompusă, fiind o rezervă de elemente fertilizante dacă se intervine pentru îmbunătățirea reacției solului prin amendare calcică.

Conținutul în fosfor al solului din toate locațiile este foarte scăzut iar cel de potasiu în general este mijlociu aprovisionat.

Din aceste date rezultă necesitatea fertilizării pajiștilor cu P și K, aceste elemente, în special P, fiind obligatorii pentru realizarea unui furaj de calitate pentru creșterea animalelor.

CORECTAREA ACIDITĂȚII SOLURIILOR DIN PAJIȘTILE MONTANE

Din analizele agrochimice prezentate anterior a rezultat că majoritatea pajiștilor montane sunt situate pe soluri acide, necesitând a fi amendate calcic. Efectul amendării calcice durează 15–20 (30) ani în funcție de doza inițială și are un maxim de eficiență după 4-5 ani de la aplicare, pe pajiștile permanente.

Efectul amendării calcice durează 15 – 20 (30) ani în funcție de doza inițială și are un maxim de eficiență după 4-5 ani de la aplicare, pe pajiștile permanente.

SORTIMENTUL DE AMENDAMENTE CALCICE

- Calcarul (CaCO_3) măcinat este cel mai răspândit amendament pentru solurile acide, cu o putere de neutralizare (PNA) de 90%.
- Varul ars (CaO) și varul stins au o putere mare de neutralizare de 150-185, dar cu dificultăți mai mari la aplicare datorită efectului caustic.
- Carbonatul de calciu rezidual de la combinatele de îngășăminte chimice are o putere de neutralizare de 70-85% și un conținut suplimentar de 2-9% azot.
- Carbonatul de calciu precipitat de la fabricarea produselor sodice are o putere de neutralizare de 90%, dar trebuie folosit cu atenție să nu depășească 2% sodiu.
- Spuma de dejecție de la fabricile de zahăr are o putere de neutralizare de 75% cu urme de elemente ca N-0,5%, P-0,8% și K-0,2% precum și substanțe organice (2-15%).

Administrarea pe pajiștile permanente cu soluri acide a amendamentelor sunt gratuite conform Normelor metodologice privind finanțarea de la buget a amendării solurilor acide și alcaline aprobată cu Ordinul comun al MAA nr. 78559/10.XI.1994 și al MF nr. 15015/10.XI.1994.

Eficiența economică este mai mult decât evidentă, în cazul stimulării leguminoaselor perene, care sunt adevărate "uzine vii" de fixare a azotului atmosferic în pajiști. În plus pe pajiștile amendate și fosfatate, furajele obținute au o calitate ridicată cu un raport optim între calciu și fosfor care trebuie să fie de minim 2/1. Dacă la acestea se adaugă și îngășarea organică prin tărlire a păsunilor, eficiența poate spori considerabil, având în vedere conținutul bogat în azot și potasiu al dejectiilor animalelor ierbivore, adaosul de fosfor prin fertilizare și corectarea acidității solului.

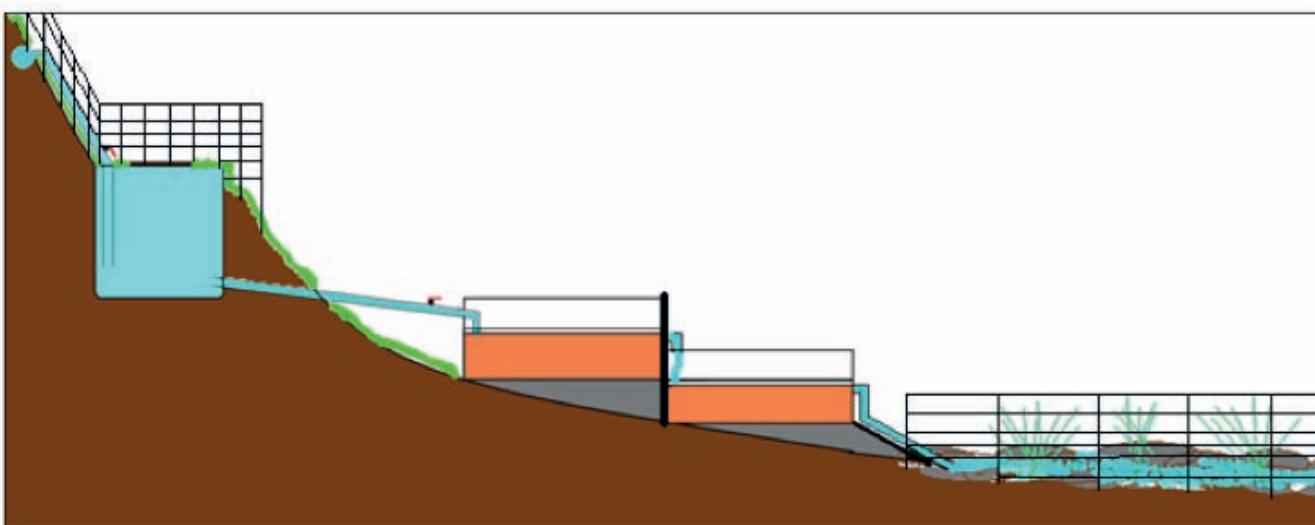
Toate aceste intervenții fac parte din agricultura ecologică, permitând obținerea unor produse animaliere ecosanogene (lapte și carne) de înaltă calitate.

3. MANAGEMENTUL APEI



NOȚIUNI GENERALE:

- Izvorul trebuie protejat de un gard, la o distanță de aproximativ 30 m; este de preferat ca în plan superior să fie o distanță mai mare;
- Rezervorul se montează mai jos de izvor, urmând a fi protejat și el cu gard;
- Rezervorul trebuie protejat astfel încât să nu inghețe iar apa din el să nu vină în contact cu lumina;
- Adăptoarele (valău, halău, troacă) trebuie să fie așezate deasupra nivelului cozii animalelor (astfel încât să se evite urinarea sau defecarea în apă);
- Frontul de adăpare să fie de minim 30 cm/oaie;
- Deasupra adăpătorii se amplasează o rudă (riglă, bară) de lemn pentru a împiedica trecerea animalelor peste aceasta;
- Apa nu trebuie să bâltească sub adăptoare;
- Excesul de apă trebuie să fie evacuat cu ajutorul unei țevi. Terenul din zona adăpătorii să fie uscat;
- Lacurile, băltile de pe pășuni trebuie împrejmuite cu gard pentru evitarea contaminării apelor cu fecale, urină, ouă de paraziți, evitându-se astfel îmbolnăvirea animalelor;
- Animalele trebuie să aibă acces liber la apă curată, mai ales după muls.



ALIMENTĂRI CU APĂ

Nu se poate face o valorificare superioară a masei verzi prin pășunat, fără ca animalele de toate vîrstele și categoriile să aibă la dispoziție apă de băut în cantități îndestulătoare, de bună calitate și în orice perioadă a zilei. Prin apă bună de băut se înțelege o apă curată, lipsită de orice impurități, fără miros sau gust deosebit. În zona montană și alpină în general nu se pune problema că nu există apă, adăpatul animalelor se face la ape curgătoare, pâraie și la adăpători amenajate.

Munții sunt brăzdați în toate direcțiile de pâraie și nu constituie o problemă adăpatul animalelor la această sursă, dacă apa este limpede, dacă pârâul are fundul pietros, debit suficient și mai ales dacă pe porțiunea de adăpare se fac unele mici amenajări, cum ar fi o cale largă de acces și curătirea pârâului de bolovani.

În multe cazuri este nevoie să se amenajeze adăpători fie prin aducerea apei din pâraie, fie prin captarea de izvoare. Din pâraie, captarea apei se face cu ajutorul unui baraj, făcut transversal pe pârâu, construit din lemn, piatră, pământ, beton, etc., de unde mai apoi apa se conduce prin șanț deschis sau închis sau prin conductă la un bazin colector sau recipient de captare ori direct prin conductă la jgheaburile de adăpat.

Și în cazul captării izvoarelor, fie că acesta este unul singur sau sunt mai multe pe același loc, în partea din aval se face un baraj în spatele căruia se adună apa ce este apoi condusă la jgheaburi; la intermedier se construiește un recipient de captare, simplu sau cu decantor. Bazinul de apă, casa de apă sau recipientul de captare, atât în cazul aducerii apei din pâraie cât și direct de la izvoare, se construiește din lemn îmbinat, din piatră cu mortar de ciment sau din beton, pietruit sau betonat pe fund și margini și acoperit cu blâni de lemn, cu lespezi de piatră sau cu plăci de beton, peste care adesea se aşează un strat de pământ sau se pun brazde.

Din recipient până la jgheaburi, conducerea apei se face prin țevi de fier sau zincate cu diametrul de 1-2 țoli (25,5-51 mm). La conductele din lemn de molid aproape s-a renunțat deoarece confecționarea acestora presupune costuri însemnante.

De obicei nu se folosesc nici tuburi de beton, pentru că sunt greu de transportat, dar în schimb se pot folosi tuburi din material plastic. Conductele se îngroapă la o adâncime de 70-80 cm având prevăzut la capătul din bazinul de colectare un sorb, care împiedică pătrunderea pe conductă a diferitelor impurități grosiere care ar putea înfunda conducta.

Jgheaburile sau ulucile de adăpat trebuie să îndeplinească unele condiții și anume:

- să aibă în totalitatea lor o lungime care să asigure adăpatul tuturor animalelor care sunt pe acea pășune;
- fiecare jgheab să aibă o poziție perfect orizontală;
- să nu fie aşezate direct pe pământ, ci pe suporti la o înălțime de 30-50 cm;
- să poată fi golite integral pe perioada de iarnă sau pentru igienizare.

Amplasarea jgheaburilor de adăpat se face pe un loc deschis, mai larg, pentru ca turma sau cireada să se poată deplasa și adăpa cu mai multă ușurință. De dorit este ca adăparea să se facă pe ambele părți ale jgheaburilor, dar dacă acest lucru nu este posibil, se poate face și numai pe o singură parte.

Jgheaburile se fac de 3-4 m lungime, cu secțiunea de 25 cm la fund, 30-35 cm în față și înălțimea de 30 cm. Ele se pot confecționa din lemn, bușteni scobiti, dulapi, beton sau tablă. Cele mai bune și mai durabile sunt considerat cele de beton armat, cu pereți de 8-10 cm, sclivisiți și care se toarnă direct la locul de amplasament, în bloc cu pilonii de susținere, fundul jgheaburilor având o înclinație de 0,5% în sens longitudinal.

Fiecare jgheab, în peretele transversal în partea cea mai de jos are o deschidere cu diametrul de 3 cm pentru trecerea apei în jgheabul următor, ce se face printr-o scurtă conductă, țeavă de fier de 1,5 țoli.

Pentru ca în jurul adăpătorii și în mod deosebit în fața jgheaburilor să fie terenul curat, fără noroi, platforma se niveleză, se bătătorește și se pavează cu piatră. Pavajul are o lățime de cel puțin 2,5-3 m și o grosime de 15-20 cm, precum și o înclinație de 5% pentru scurgerea apei și a urinei.

În scopul evacuării surplusului de apă ce curge la capătul ultimului jgheab, se construiește o ocnă din lemn, piatră sau beton, cu dimensiuni de 30-40 cm, în care cade apa printr-o țeavă de fier cotită cu diametrul de 1,5-2 țoli. Din această ocnă apa este condusă printr-un canal la o distanță de 12-15 m, de unde apoi curge spre o vale sau un pârâu.

În cazurile când adăparea animalelor la jgheaburi se face numai pe o singură parte, spre a evita intrarea vitelor de pe partea opusă, care de obicei este o pantă pronunțată, se construiește pe acea parte un gard din lemn. Aceeași împrejmuire de protecție se face și la locul unde se captează izvoarele și la bazinul colector.

Buna funcționare a adăpătorilor cere, ca în fiecare primăvară, acestea să fie revăzute, reparate și întreținute în tot timpul verii iar îngrijitorii de animale au obligația de a curăța jgheaburile, cel puțin o dată pe săptămână.

4. REÎNSĂMÂNȚAREA

PREGĂTIREA PATULUI GERMINATIV

Pe suprafețele lipsite de vegetație ierboasă, se mobilizează superficial terenul pe 2– 3 cm adâncime prin greblare, evitând a se lucra pe sol foarte umed, care nu se fărâmitează. Se recomandă ca nivelarea și mărunțirea să se efectueze cu 1– 2 zile înainte de semănat, pentru a se usca resturile vegetale.

SEMĂNATUL

Semințele de ierburi din sacul destinat acestui scop se amestecă cu rumeguș. Cu un litru de semințe (350 grame) se pot însământa 100 metri pătrați (respectiv 35 kg/ha). Prin amestecarea semințelor cu rumeguș pe suprafețele cu sol mai fertil se asigură o mai uniformă repartiție a semințelor pe teren, cât și un minim de fertilizanți pentru reușita înierbării.



În cazul unor suprafețe mari și uniforme după nivelare și mobilizare superficială prin grăpare, se va semăna în mod obișnuit cu mijloace mecanizate având în vedere să respectăm norma de 35 kg/ha semințe de ierburi. În acest caz nu mai este necesar amestecul cu rumeguș sau îngrășăminte.

Pe soluri slab fertile înainte de semănat se poate aplica un minim de 50 kg/ha azot, fosfor și potasiu, respectiv 330 kg/ha îngrășământ chimic complex din formula 15x15x15.

LUCRĂRI DUPĂ SEMĂNAT

După împrăștierea manuală a semințelor, cu ajutorul unei greble de metal, imitând săpatul, se încorporează amestecul respectiv în sol pe 1-2 cm adâncime după care se tasează prin călcare sau cu un tăvălug de mâna.

În cazul semănatului mecanizat pe suprafețe mari, se tasează la fel, mecanizat cu un tăvălug neted sau inelar.

După răsărire când iarba are 20 – 30 cm înălțime se cosește sau se pășunează pe teren uscat.

5. SUPRAÎNSĂMÎNȚAREA

Pajiștile permanente seminaturale din amenajamentele pastorale au în marea lor majoritate covorul ierbos degradat datorită lipsei lucrărilor de întreținere, a modului defectuos de pășunat și a excesului de fertilizanți în locurile de staționare (tărle) peste limitele normale.

La o primă estimare în cele 6 locații alese, starea actuală a covorului ierbos este departe de a corespunde necesităților actuale pentru furajarea animalelor, pentru biodiversitate și protecția mediului. În toate locațiile există o invazie puternică de Nardus stricta (părul porcului, țepoșică) care atestă aciditatea foarte puternică a solului, lipsa fertilizanților și un pășunat nerățional.

Principalele cauze ale degradării covorului ierbos al pajiștilor permanente; producția de iarba actuală și de perspectivă:

Nr. crt.	Locația	Factori de degradare principali ai pajiștilor	Producția de iarba (tone/hectar)		
			Actual	Perspectivă	% creștere
1.	B.Bârgăului – BN	- invazie Nardus stricta și Vaccinium sp.	4,0	10,0	250
2.	Tulgheș – HR	- invazie Nardus stricta - pietre la suprafață	7,0	14,0	200
3.	Ibănești – MS	- invazie Nardus stricta și vegetație lemnoasă	7,5	15,0	200
4.	Farcașa – NT	- invazie Nardus stricta și vegetație lemnoasă	8,0	16,0	200
5.	Broșteni – SV	- invazie Nardus stricta - pietre la suprafață	6,0	12,0	200
6.	Nereju – VR	- invazie Nardus stricta și vegetație lemnoasă	5,0	12,0	240

Producția actuală estimată de iarba este cuprinsă între 4 și 8 tone pe hectar, fiind scăzută și de slabă calitate. Întrucât marea majoritate a suprafețelor din cele 6 locații sunt înregistrate cu subvenții pentru agromediu, mijloacele de îmbunătățire sunt mult mai restrictive, astfel că se prezintă două direcții de îmbunătățire: convențional fără plăți de agromediu și restrictiv cu plăți de agromediu.

PE SUPRAFEȚELE NESUBVENȚIONATE

Pe pajiștile fără restricții de mediu, înainte de supraînsămânțare se pot efectua mai multe lucrări preliminare care ajută la accelerarea procesului de îmbunătățire a covorului ierbos.

În funcție de situația concretă din teren se fac următoarele lucrări pregătitoare:

- defrișarea vegetației lemnoase cu consistență de până la 0,4 netrecută în amenajamentul fondului forestier;
- valorificarea resturilor lemnoase sau arderea martoanelor;
- scoaterea cioatelor după defrișare;
- adunarea pietrelor "mișcătoare" și pozarea lor pe drumuri de acces, ogașe sau ravene;
- combaterea cu ajutorul arboricidelor a lăstărișului lemnos după defrișare cu instrucțiuni care se vor elabora ulterior de la caz la caz;
- combaterea cu ajutorul erbicidului glifosat a covorului ierbos degradat de Nardus stricta treptat în luniile iunie și iulie, 5 litri la hectar în 150 litri apă respectiv 0,5 litri Roundup, Gliforum, etc., în 15 litri apă cu pompa de spate pentru 1000 mp, cu două săptămâni înainte de târlire și supraînsămânțare;
- aplicarea amendamentelor calcaroase pe cele mai acide soluri în cantitate de 5 tone la hectar, respectiv 0,5 kg / mp pe suprafețele erbicide sau neerbicide cu glifosat pentru combaterea speciei Nardus stricta, urmată de târlire și supraînsămânțare;
- târlirea suprafețelor erbicide cu glifosat cu reducerea la jumătate a duratei de staționare în târlă și anume 1 – 2 nopți o oaie / 1 mp sau o vacă / 6 mp, pe pajiștile medii invadate cu Nardus stricta și 2 – 3 nopți pe cele puternic invadate cu această specie;
- supraînsămânțarea suprafeței târlite cu un amestec de ierburi perene, cu 2 zile înainte de scoaterea animalelor și mutarea lor în altă îngrădire;
- amestecul de ierburi este format din 9 componente și anume 6 graminee și 3 leguminoase perene, adaptate la condițiile diverse din zona montană;
- cantitatea care se aplică la un hectar este de 23 kg, la 10 ari (1000 mp) 2,3 kg iar la 1 ar (100 mp) 230 grame din acest amestec;
- aplicarea uniformă a semințelor de ierburi este asigurată de amestecul lor cu rumeguș de lemn, o parte semințe și 3 – 4 părți rumeguș, respectiv la o măsură semințe, 3 – 4 măsuri de

rumeguș, care se amestecă și se împrăștie cât mai uniform cu două seri înainte de mutarea îngrădirii (tărlei);

- un litru din amestecul de semințe cântăresc cca. 350 grame pentru cca. 150 mp, astfel că se poate aprecia volumetric greutatea semințelor ce urmează să le supraînsămânțăm;
- termenul limită pentru reușita supraînsămânțării este de 15 august (Sântămăria Mare), suprafetele tărlite după această dată se seamănă anul următor la fel ca și tărlele mai vechi.

Amestec semințe de ierburi pentru supraînsămânțat tărle de animale pe păsuni montane:

Nr. crt.	SPECIA	%	Kg / ha
1.	Dactylis glomerata	10,9	2,5
2.	Lolium perenne	10,9	2,5
3.	Festuca pratensis	10,9	2,5
4.	Festuca rubra	23,2	5,3
5.	Poa pratensis	4,3	1,0
6.	Phleum pratense	18,1	4,2
7.	Lotus corniculatus	7,6	1,8
8.	Trifolium repens	8,7	2,0
9.	Trifolium pratense	5,4	1,2
TOTAL :		100,0	23,0

Greutate sac = 23 kg.

Un litru volum cântărește 350 grame cu care se seamănă cca. 150 mp.

Mențiune: semințele se vor păstra la un loc uscat, ferit de dăunători.

Pe suprafetele cu covor ierbos degradat de invazie de afin (Vaccinium myrtillus) se vor lua măsuri speciale de distrugere mecanică (mulcire), amendare calcică, aplicare îngrășăminte chimice (N100 P50 K50 kg/ha) și însămânțare cu același amestec de ierburi în cantitate de 35 kg/ha, semănat mecanizat sau manual în amestec, o parte semințe și 3-4 părți rumeguș, la fel ca și la supraînsămânțarea normală cu condiția să fie încorporat cu grebla și tasat cu un tăvălug.

PE SUPRAFETELE CARE PRIMESC SUBVENTII PENTRU AGROMEDIU

În acest caz se va aplica o singură metodă de îmbunătățire și anume tărurile cu animalele.

Metoda constă din:

- împrejmuirea locului unde animalele stau peste noapte, calculând 1 mp pentru 1 oarie adultă sau 6 mp pentru o vacă adultă sau echivalentul lor pentru tineret ovin sau bovin, de regulă socotind două capete tineret pentru un animal adult;
- staționarea 2 – 3 nopți pe o pajiște fără părul porcului (*Nardus stricta*), 3 – 4 nopți pe o pajiște cu 20-30 % *Nardus stricta* și 4 – 5 nopți pe o pajiște invadată cu peste 50 % *Nardus stricta*.

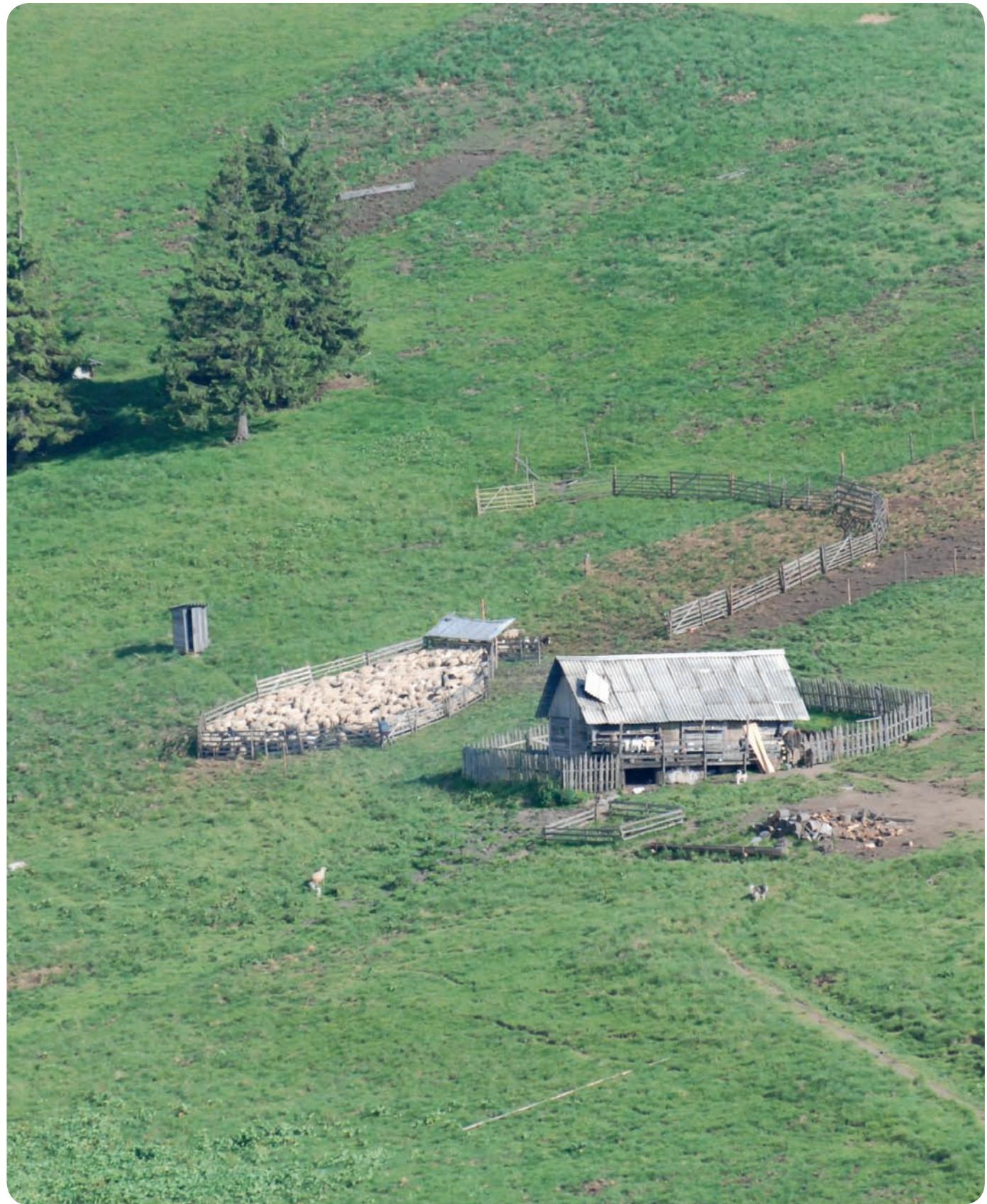


Pe suprafetele supratărilate mai vechi ar trebui să fie permisă supraînsămânțarea lor cu amestecul de ierburi prezentat pentru suprafetele neînscrise pentru plăți de agromediu, în vederea preîntâmpinării scoaterii lor din circuitul productiv datorită înmulțirii buruienilor nitrofile (urzici, ștevii, știrigoaie, brândușe, etc.).

În cazul suprafetelor care beneficiază de plăți de agromediu, supraînsămânțarea admisă cu semințe din flora spontană din proximitatea terenului tărlit este aproape imposibil de realizat.

Metoda de supraînsămânțare și cantitatea de sămânță prezentate mai înainte este identică ca și pe suprafețele târlite nesubvenționate.

Prin aceasta nu se încalcă flagrant regulile de agromediu sau alte interdicții, întrucât speciile semănate nu sunt invazive și ele dispar treptat odată cu încetarea efectului fertilizant al dejectiilor animalelor, fiind înlocuite progresiv cu specii din flora spontană din apropiere.



Notes



Notes



Proiect: „Modele agricole sustenabile pentru zona montană a României”

Parteneri:



Swiss Center for Mountain Regions

Adresa: Seilerstr. 4, Postfach 7836, CH-3001 Bern
Telefon: 0041(0)31 382 10 10, Fax: 0041(0)31 382 10 16
Email: info@sab.ch
Web: www.sab.ch



Federatia Agricultorilor de Munte "Dorna"

Adresa: str. Oborului, nr. 11, Vatra Dornei, cod 725700, jud. Suceava
Telefon / Fax: 004 0230 375 037
Email: famd@easynet.ro
Web: www.famdorna.ro



Heifer Romania

Adresa: str. Mihai Romanul, nr. 19, Cluj-Napoca, cod 400495, jud. Cluj
Telefon: 004 0264 403 680, Fax: 004 0264 403 682
Email: hpi.ro@heifer.ro
Web: www.heifer.ro



AGROM-RO

Adresa: str. Principala nr. 1227, Sangeorgiu de Mures, cod 547530, jud. Mures
Telefon: 004 0265 319 968
Email: office@agromro.ro
Web: www.agromro.ro



ROMONTANA

Adresa: str. Oborului, nr. 11, Vatra Dornei, Cod 725700, Jud. Suceava
Telefon / Fax : 004 0230 370 776, Mobil: 004 0751 618 303
Email: office@romontana.org
Web: www.romontana.org

Proiect co-finanțat printr-un grant din partea Elveției prin intermediul Contribuției Elvețiene pentru Uniunea Europeană extinsă.

www.swiss-contribution.ch/romania

Această publicație nu reflectă neapărat poziția oficială a guvernului elvețian. Responsabilitatea pentru conținutul acesteia este asumată în întregime de ROMONTANA



www.carpatsheep.ro

www.swiss-contribution.ch/romania



Material editat de
Asociația Națională pentru Dezvoltare
Rurală Montană „ROMONTANA”,
Vatra Dornei, Str. Oborului, Nr. 11, 725700,
jud. Suceava, România
Tel/Fax: (+40)230.370.776 / Mobil: (+40)751.618.303
E-mail: office@romontana.org
www.romontana.org

Publicație co-finanțată de Elveția prin intermediul Programului de Cooperare Elvețiano-Român pentru reducerea disparităților economice și sociale în cadrul Uniunii Europene extinse.